

Forfatter: Brandes, Edvard

Titel: Den Stundesløse.

Citation: Brandes, Edvard: "Den Stundesløse.", i Brandes, Edvard: *Holberg og hans Scene*, Gyldendal, 1898, s. 167. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-brandesed_03-shoot-idm140324075456384.pdf (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Holberg og hans Scene

Den Stundesløse.

26nde Marts 1893.

Der findes i *Den Stundesløse* tre Hovedroller, af hvis Udførelse Stykkets Virkning paa Scenen afhænger: Vielgeschrei, Oldfux og Pernille. For den, der ynder Holberg og Teaterkunst, knyttede der sig stor Interesse til de nye Indehavere af disse vanskelige Opgaver, som man vidste de Paagældende kun paatog sig med Ængstelse.

Ære den, som æres bør: man maa først nævne Hr. Olaf Poulsen, naar Holbergspil er paa Tale. I mange Aar nægtede Hr. Poulsen at overtage Oldfux, ønskede ikke at udføre Rollen, saalænge Erindringen om hans Lærer endnu var frisk. Han mindedes selv Phisters Udførelse i de mindste Enkeltheder, var overbevist om, at adskillige blandt Tilskuerne uafledigt vilde sammenligne ham med Phister og forstod sikkert, at Rollens Forvandlingskarakter gjorde den mindre 168gunstig for ham. Thi Poulsen opererer kun vanskeligt med de hurtige Omskabninger, som den gamle Komedies Pudsenmagere behøver og hvori Phister bevægede sig som i sit Element.

Efter Opførelsen fatter man desværre Hr. Poulsens Betæneligheder. Hans Oldfux var **ufri**, ikke overlegen og straalende som Phisters raske og smidige Aventurier. Ingen af Poulsens Forklædninger taaler Sammenligning med Forgængerens, hverken Pedanten, Advokaten eller Tyskeren. Med færre Midler, med stilfærdigere Ageren naaede Phister en stoltere Virkning. Hr. Poulsen spiller selvfølgelig med sin kendte Dygtighed i rette Stil og har mange udmærkede Indfald, men hvor han bruger baade Arme og Ben, svinger med Kaabens Ærmer og grimasserer med et malet Ansigt, formaaede Phister uden Maskering ved sin blotte Stemme at vække Latter. Hr. Poulsen *kan* naa langt højere i Holberg end det lykkedes ham her, og man forlanger af ham det Ypperste. Kritikken *skal* overfor ham være stræng.

Imidlertid behøver denne Dom ikke at være den endelige, thi den første Aftens Spænding gjorde utvivlsomt den udmærkede Skuespiller nervøs. Han faar maaske i Fremtiden mere Frihed og Skarphed i Spillet.

Derimod vil næppe Hr. Schram blive bedre 169som den Stundesløse. Han er for gammel til nu at udføre en Rolle, der oven i Købet ikke ligger for hans Talent. Han kan ikke virke umiddelbart komisk i denne halvgode Rolle — hvad Hr. Sophus Neumann vilde ævne — og han udarbejder ikke Enkelthederne med den Omhu, som for Eksempel Adolf Rosenkilde formaaede. Den brillante Dikteringsscene faldt saaledes til Jorden. Naturligvis maa man indrømme Udførelsens Respektabilitet og anerkende den gamle Kunstners Flid og Energi, men denne Vielgeschrei var uheldigvis mindre stundesløs, i hvert Fald mindre nervøs end baade Oldfux og Pernille.

Fru Sinding, der nu er en fortrinlig Dorine i *Tartufe*, har med Rette faaet Pernille. Ingen ved Teatret kan for Øjeblikket spille den snilde og vittige Pige bedre end hun, der taler klart og lystigt og kækt. Men Spillet er for uroligt og Smilet for staaende. Alligevel var hun den af de tre, der var paa sikrest Vej: fremtidige Opførelser vil sikkert give hende Sejren i Hænde saa fortræffeligt som hendes Pernille allerede formede sig den første Aften.

Af de øvrige Rollehavende behøver kun faa at nævnes. Fru Phister mægter i sit otteoghalvfjerdsindstyvende Aar ikke at spille den fyrretyveaarige Magdelone: skønt denne alt er gammel, er Fru Phister dobbelt saa gammel som 170Rollen. Dog Fru Phister føler sig hjemme i Replikkerne. Man hørte endelig med Fornøjelse Hr. Mantzius' naturlige Tale i Leonards lille Rolle, og saa' ligeledes med Glæde Fru Emma Nielsens smukke Leonora-Skikkelse.

Dr. F. J. Meier har skrevet en Afhandling med Titel *Henrich Wegner og hans Familie*. Underligt nok blev kort forinden akkurat de samme nye Oplysninger, som hin Afhandling meddelte, Læseverdenen bekendt ved en Opsats om Henrich Wegner, som Hr. Arthur Aumont offentliggjorde.